

!! अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत !!

***Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon***

Faculty - Humanities

Subject - History



Revised Syllabus

for

B. A. Second Year

Semester - IV

(With effect from Academic Year 2019-20)

Choice Based Credit System(CBCS)

**Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon**

Structure of S. Y. B. A. (Faculty of Humanities) Under CBCS Pattern (2019 - 2020)

Semester	Discipline Specific Core Course DSC	Ability Enhancemen t Compulsory Courses AEC	Skill Enhancemen t Course SEC	Discipline Specific Elective Courses DSE	Generic Elective GE
III Credits : 18 (07 Papers)	Compulsory English (03) MIL 1 (03) DSC 1 C (02) DSC 2 C (02)	-----	SEC 1 (02)	DSE 1 A (03) DSE 2 A (03)	-----
IV Credits : 20 (08 Papers)	Compulsory English (03) MIL 2 (03) DSC 1 D (02) DSC 2 D (02) DSC 3 D (02)	-----	SEC 2 (02)	DSE 1 B (03) DSE 2 B (03)	-----

टिपा :

१. MIL ही अनिवार्य अभ्यासपत्रिका आहे. द्वितीय वर्षास प्रवेशित प्रत्येक विद्यार्थ्यांने मराठी, हिंदी, संस्कृत, पाली, अर्धमागधी यांपैकी महाविद्यालयात शिकवल्या जाणाऱ्या इंग्रजी व्यतिरिक्त कोणत्याही एका भाषा विषयाच्या MIL मधील अभ्यासपत्रिकेची निवड करणे अनिवार्य आहे.
२. DSE 1, 2 मध्ये इतिहास या विषयाच्या अभ्यासपत्रिकांची निवड करणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी DSC मधील इतिहास विषयाच्या कोणत्याही एका उपलब्ध अभ्यासपत्रिकेची निवड करणे अनिवार्य आहे.
३. DSE 1, 2 मध्ये इतिहास या विषयाच्या अभ्यासपत्रिकांची निवड करणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी चौथ्या सत्रात DSC 3 मधील लघुअभ्यास प्रकल्प या अभ्यासपत्रिकेसाठी इतिहास या विषयाची निवड करणे अनिवार्य आहे. प्रकल्प लेखनाची ही अभ्यासपत्रिका फक्त चौथ्या सत्रासाठी आहे.
४. SEC च्या सत्र तीन व चार यांमधील अभ्यासपत्रिकांसाठी विद्यार्थी महाविद्यालयात उपलब्ध विषयांपैकी कोणत्याही विषयाची निवड करू शकतील.
५. विद्यापीठ परीक्षा ६० गुणांची आणि अंतर्गत / प्रॅक्टिकल ४० गुणांची या प्रमाणे स्वरूप असेल.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon

Syllabus of S.Y.B.A. History

Semester - III & IV Papers w.e.f. June 2019

Equivalence for Semester - III

Sr.No.	Code	CBCS Pattern 2019-20	Old Pattern 2018
1	DSC-HIS-231	History of the Marathas (A.D. 1605 - A.D. 1750)	HIS-231 G-2 Rise of Maratha Power (A.D.1630- A.D. 1674)
2	DSE-HIS-232	History of United States of America (A.D. 1776 - A.D. 1945)	HIS-232 A, S-1 Modern India (A.D.1757- A.D.1805)
			HIS-232 B, S-1 History of U.S.A(A.D.1776 - A.D.1914)
3	DSE HIS-233	History of Ancient India (B.C. 3000 - B.C. 600)	HIS-233-S-2 History of Ancient India- (B.C. 3000-B.C. 400)
4	SEC-HIS-234	Research Methodology in History	-----
5	DSC-HIS-230	Social Formations and Cultural Patterns of the Ancient World	HIS- 231 B, G-2 History of Civilization (A.D.1453- A.D.1815)

Equivalence for Semester - IV

No.	Code	CBCS Pattern 2019-20	Old Pattern 2018
1	DSC- HIS-241	History of the Marathas (A.D. 1605- A.D. 1750)	HIS-241 G-2 Rise of Maratha Power (A.D.1674- A.D.1707)
2	DSE- HIS -242	History of United States of America (A.D. 1776- A.D. 1945)	HIS-242 A, S-1 Modern India (A.D.1805- A.D.1857)
			HIS -242 B, S-1 ,History of U.S.A. (A.D.1914- A.D.1970)
3	DSE- HIS-243	History of Ancient India (B.C. 600 - A.D. 1206)	HIS-243 S-2 History of Ancient India- (B.C. 400 - A.D. 1206)
4	SEC-HIS-244	An Introduction of Archives in India	-----
5	DSC-HIS-245	Project Work of Subject Opted in DSE 1 B & 2 B- Papers of Special Subject	-----
6	DSC-HIS-240	Social Formation and Cultural Patterns of the Medieval World	HIS-242 G-2 History of Civilization (A.D.1453- A.D.1815)

**Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus of S.Y.B.A. History
Semester IV
Choice Based Credit System
DSC - HIS - 241 History of the Marathas (A.D.1605 - A.D 1750)**

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits : 02

Objectives :-

1. To Create and enhance interest about regional History among the students.
2. To acknowledge students how Shivaji Maharaj created the empire in adverse circumstances.
3. To motivate students for the research work of the Maratha History
4. Useful for the preparation of the competitive examinations.
५. विद्यार्थ्यांमध्ये प्रादेशिक इतिहासाविषयी गोडी निर्माण करणे.
६. शिवाजी महाराजांनी विपरीत परिस्थितीत स्वराज्याची निर्मिती केली याचे ज्ञान विद्यार्थ्यांना देणे.
७. विद्यार्थ्यांना मराठ्यांच्या इतिहासाविषयी संशोधनाला प्रेरित करणे.
८. विविध स्पर्धा परीक्षांच्या तयारीसाठी उपयुक्त.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus of S.Y.B.A. History
Semester - IV
Choice Based Credit System
DSC - HIS - 241 History of the Marathas (A.D.1605- A.D.1750)

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits : 02

Chapter 1	Chhatrapati Sambhaji	15
	a. Achivements of Sambhaji	
	b. Chhatrapati Sambhajis Relation with Mughal, Siddi, Portuguese, British	
Chapter 2	Marathas War of Independence	15
	a. Contribution of Rajaram Maharaj, Maharani Tarabai, Santaji Ghorpade, and Dhanaji Jadhav	
	b. Significance of Marathas War of Independence	
Chapter 3	Chhatrapati Shahu Maharaj and Rise of Peshwas	15
	Balaji Vishwanath	
	a. Bajirao - I (Peshwa) Achivement of North and Saouth	
	b. Balaji Bajirao Achivement of North and Saouth	

निवड आधारीत श्रेयांक पध्दत
व्दितीय वर्ष कला - इतिहास - चतुर्थ सत्र

DSC - HIS - 241 मराठयांचा इतिहास (इ.स. १६०५ - इ.स. १७५०)

विद्यापीठ परीक्षा गुण : ६०

अंतर्गत / प्रात्यक्षिक गुण : ४०

घडयाळी तास - ४५

श्रेयांक : ०२

प्रकरण १ छत्रपती संभाजी

१५

- अ) छत्रपती संभाजी महाराजांचे कार्य
- ब) मोगल, इंग्रज, सिद्दी व पोर्तुगीज संबंध

प्रकरण २ मराठा स्वातंत्र्य युध्द

१५

- अ) राजाराम महाराज, महाराणी ताराबाई, संताजी घोरपडे व धनाजी जाधव यांची कामगिरी
- ब) मराठा स्वातंत्र्य युध्दाचे महत्त्व

प्रकरण ३ शाहु महाराज व पेशवाईचा उदय

१५

- अ) बाळाजी विश्वनाथाची कामगिरी
- ब) बाजीराव पहिला - उत्तर व दक्षिणेतील कामगिरी
- क) बाळाजी बाजीराव - उत्तर व दक्षिणेतील कामगिरी

Books for Study & References :-

1. Aapte B.K. : A History of Maratha Navy and Merchant Ships
2. Brijkishor : Tarabai and Her Times
3. Chitanis K.N. : Medieval Indian Ideas and Institutions
4. Chitanis K.N. : Socio Economical History of Medieval India
5. Desai S.V. : Social Life in Maharashtra under the Peshvas
6. Dr. Balkrishna : Shivaji The Great
7. Grant Duff : History of Marathas. Vol. I, II, III
8. Gune V.T. : Judicial System of the Marathas
9. Hatakar V.G. : The Maratha & The French
10. Kadam V.S. : Maratha Confederacy
11. Kulkarni A.R. : Maharashtra in the Age of Shivaji
12. Kulkarni G.T. : The Mughal Maratha Relations. Twenty Five Fateful Years (1682-1707)
13. Mahajan T.T. : Court & Administration of Justice under Shivaji
14. Mujumdar R.C. : The History and Culture of the Indian People The Maratha Supremacy
15. Nadkarni R.V. : Rise and Fall of Maratha Empire
16. Pagadi Setu Madhavrao : Maratha . Mughal Relation (1680-1707)
17. Pagadi Setu Madhavrao : Shivaji
18. Parvate T.V. : Portuguese-Relationship
19. Pisurlekar Pandurang : Portuguese-Maratha Relations
20. Ranade M.G. : Rise of Maratha Power, Bombay, 1900
21. Sardesai G.S. : Main Currents of Maratha History
22. Sardesai G.S. : New History of Marathas. Vol. I, II, III
23. Sarkar J.N. : House of Shivaji
24. Sarkar J.N. : Shivaji & His Times
25. Sen S.N. : Administrative System of the Marathas
26. Sen S.N. : Foreign Biographies of Shivaji
27. Nilkanth.S. : The Great Maratha Empire
28. Rande M.G. : Rise of Maratha Power
२९. पवार जयसिंगराव : मराठी साम्राज्याचा उदय आणि अस्त
३०. पवार जयसिंगराव : महाराणी ताराबाई
३१. पाटील सुलोचना : मराठ्यांच्या इतिहासातील कर्तबगार कस्त्रया
३२. दीक्षित नी.सी. : मराठे व ब्रिटिशकालीन भारत
३३. शाह जी.बी. : महाराष्ट्रातील उपेक्षित किल्ल्यांचा इतिहास
३४. शाह जी.बी. : दुर्ग जागले जागले
३५. बैसाणे अनिल / पाटील सुभाष : मराठाकालीन समाज आणि अंधश्रद्धा
३६. फाटक न. र. मराठ्यांच्या सत्तेचा उत्कर्ष
३७. अहिरे सुनंदा, शिवकालीन इतिहास
३८. पवार जयसिंगराव : छत्रपती शिवाजी महाराज
३९. पाटील मधुकर, मराठा सत्तेचा उदय
४०. शहा जी. बी., वाघ डी.एन., : मराठ्यांचा इतिहास,
४१. शहा जी. बी., : महाराष्ट्रातील किल्ले आणि सांस्कृतिक योगदान,
४२. पाटील संजय जिभाऊ: मराठ्यांचा इतिहास, अथर्व धुळे,
४३. पवार जयसिंगराव : संताजी घोरपडे
४४. पगडी सेतू माधवराव : मोगल आणि मराठे
४५. सरदेसाई गो.स. : मराठी रियासत, खंड १ ते ८
४६. कुलकर्णी अ. रा. शिवकालीन महाराष्ट्र
४७. खरे ग.ह., कुलकर्णी अ.रा., मराठ्यांचा इतिहास खंड १ ते ३

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus of S.Y.B.A. History
Semester - IV
Choice Based Credit System

DSE - HIS - 242 History of United States of America (A.D. 1776 - A.D.1945)

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits: 03

Objectives :-

- 1) To understand the importance of America (USA) in the world history.
 - 2) To study the foreign policy of America (USA).
 - 3) Focus on the Role of America (USA) in world politics.
 - 4) To evaluate the progressive era of America (USA) and its important the world.
 - 5) To study and the Role of America between two world wars.
 - 6) Focus on the Human Rights Movement in America (USA).
-
- १) जागतिक इतिहासात अमेरीकेच्या इतिहासाचे महत्त्व जाणून घेणे.
 - २) अमेरीकेचे परराष्ट्रीय धोरण अभ्यासणे.
 - ३) अमेरीकेच्या जागतिक राजकारणातील भूमिकेवर प्रकाश टाकणे.
 - ४) अमेरीकेतील प्रागतिक युग आणि जगावर झालेला प्रागतिक युगाचा प्रभाव.
 - ५) दोन जागतिक महायुद्धादरम्यान अमेरीकेच्या भुमिका अभ्यासणे.
 - ६) अमेरीकेतील मानवी हक्क चळवळीवर प्रकाश टाकणे.

**Syllabus of S.Y.B.A. History
Semester - IV
Choice Based Credit System**

DSE - HIS 242 History of United States of America (A.D.1776- A.D. 1945)

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits: 03

Chapter 1: Capitalism of USA

15

- a) Rise and Growth of Industrialization.
- b) Labour Movements
- c) Plantation Economy
- d) Slave Society and Culture - Resistance of Slave

Chapter 2 : Civil War

15

- a) Causes of Civil War.
- b) Civil War
- c) Impact of Civil War.

Chapter 3: America and World Wars

15

- a) Theodore Roosevelt and its policy
- b) Woodrow Wilson and role of USA in World War - I
- c) Causes and Impact of Great Deal on U.S.A.
- d) New Deal Programme
- e) Impact of Great Depression on USA

निवड आधारीत श्रेयांक पध्दत
व्दितीय वर्ष कला- इतिहास - चतुर्थ सत्र

DSE -HIS -242 अमेरिकन संघराज्याचा इतिहास (इ.स. १७७६ - इ.स.१९४५)

विद्यापीठ परीक्षा गुण : ६०

अंतर्गत / प्रात्यक्षिक गुण : ४०

घडयाळी तास - ४५

श्रेयांक : ०३

प्रकरण १ : अमेरिकेचा भांडवलशाहीवाद १५

- अ. औद्योगिकरणाचा उदय आणि विकास
- ब. कामगार चळवळी
- क. मळयांची (शेती) अर्थव्यवस्था
- ड. दास समाज आणि संस्कृती - दासांचा प्रतिकार

प्रकरण २ : यादवी युध्द १५

- अ. यादवी युध्दाची पार्श्वभूमी
- ब. यादवी युध्द
- क. यादवी युध्दाचे परिणाम

प्रकरण ३ : अमेरिका आणि जागतिक युध्दांचा काळ १५

- अ. थिओडोर रूझवेल्ट आणि त्याचे धोरण
- ब. वुड्रो विल्सन आणि पहिल्या महायुध्दातील अमेरिकेची भुमिका
- क. जागतिक महामंदीची कारणे आणि अमेरिकेवरील त्याचे परिणाम
- ड. न्यू डील कार्यक्रम
- इ. दुसऱ्या महायुध्दातील अमेरिकेची भुमिका

Books for Study and References :

1. Andre, Maurois - A New History of the United States
2. Beard, Charles - An Economic Interpretation of the Constitution of the United States (Free Press, 1986)
3. Beard, Charles & Mury R. - History of the United States
4. Bemis, S.F.- A Diplomatic History of the United States
5. Bemis, S.F.- United States as a World Power
6. Black & Black - Contemporary America
7. B. P. Dalal, Alimpses of American History, Vol I & II, Vora & co. Publishers Pvt. Ltd., Bombay, 1976.
8. Brown, Dee. - An Indian History of the American West, Bury My Heart at Wounded Knee (WSP, 1984)
9. Carnoll, Peter and David Noble - Free and Unfree : A New History of the United States
10. Commager - Oxford History of U.S.A.
11. Current, Williams & Friedel - A History of the United States Since 1865
12. Dulles, Foster R. - The United States Since 1865
13. Epton, H.W. - History of the United States America
14. Faulkner, H.U.- American Political & Social History
15. Faulkner, H.U.- Economic History of the United States of America
16. Foner, Eric - America's Black Past
17. Franklin, John Hope - From Slavery to Freedom (Knopf, 1979)
18. Friedel, Frank -America in the 20th Century
19. Gerald N. Grob and George A Billias, Interpretations of American History, The free Press, New York, 1967.
20. Grobb, Gerals and George A. Billias- Interpretation of American History : Patterns and Perspectives, 2 Vol. (Free Press, 1987)
21. Haries, Owen (ED.) - America's Purpose : New Vision of U.S. Foreign Policy (S.G.Wasani, New Delhi -1991)
22. Harold C. Syrett, American Historical Documents, Barnes & Boble, New York, 1970.
23. Hick, John D. - The Federation Union : A History of U.S.A. Since 1865
24. Hofstadter, Richard - The Age of Reform Bryan to FDR (Random, 1960)
25. Kaushik, R.P. - Significant Themes in American History (Ajantha, Delhi, 1983)
26. Kennedy, David M., Thomas Bailey and Mel Piehl - The Brief American Pageant (Health & Co., 1986)
27. Kristol, Irving, Gordon Wood al. - America's Continuing Revolution (Am. Enterprises, 1975)
28. La, Feber, Walter - America, Russia & The World War, 1945-1990, (McGraw Hill Inc., 1991)
29. Parkes, H.B. - The United States - A History
30. Pratt - W.A. - History of the United States Foreign Policy
31. Randall, James etc. - The Civil War and Reconstruction (Health & Co., 1969)
32. Richard N. Current and other, The Essentials of American History, Alfred A. Knopf, New York, 1976.
33. R. K. Mujumdar, A. N. Strivastva, Hisotry of United States of America (from colonization to 1865 A.D.), Surjeet Books Depot. Delhi, 1977.
34. R. K. Mujumdar, A. N. Strivastva, History of United States of America (From 1845 to Present day), Surjeet Book Depot, Delhi, 1977.
35. Schiesinger - The Rise of Modern America
36. Shihan, Donald - The Making of American History : The Emergence of a Nation, Vol. I & II
37. Spanier, John - American Foreign Policy Since World War-II
38. Stmap, Kenneth - The Peculiar Institution, Slavery in the Ante-bellum South (Random, 1989)
39. Swami / Pandey -History of America

40. Tripathi, Dwijendra and S.C.Tiwari - Themes and Perspectives in American History
41. Turner, Frederick Jackson - The Frontier in American History (Krieger, 1976)
42. Zane L. Milletr, The Urbanization of Modern America A Brief History, Harcourt Brace Jovanovich, INC., Yew York, 1973
43. देशपांडे सु.ग.,अमेरिकेचा इतिहास, भाग १ व २ शारदा प्रकाशन, नांदेड, १९७९
४४. देशपांडे सुधाकर, अमेरिकेचा इतिहास, व्हीनस प्रकाशन, पुणे १९७१
४५. कोठेकर शांता, अमेरिकेच्या संघराज्याचा इतिहासस, व्ही साईनाथ प्रकाशन, नागपूर, १९९९
४६. कठारे अनिल, आधुनिक अमेरिका (१९७६ ते १९९०) कल्पना प्रकाशन, नांदेड १९९९
४७. पाटील संजय जिभाऊ, अमेरिकेचा इतिहास, अथर्व धुळे,
४८. फ्रँकलीन ईश्वर (अनु.) गाडगीळ पां.वा.,अमेरिकेचा संक्षिप्त इतिहास, बोरा अँण्ड कंपनी, मुंबई १९६१
४९. मोरवंचीकर रा.श्री.,आधुनिक अमेरिका, पिंपळापुरे, नागपुर, १९९२
५०. भवरे व देवपुजारी, अमेरिकेचा इतिहास, नागपूर, १९७३
५१. पाटील एम.पी. युध्दोत्तर अमेरिका, टुमन ते बुश, मंगल प्रकाशन, कोल्हापूर २०१०
५२. वक्कानी नी.आ.,आधुनिक अमेरिकेचा इतिहास
५३. वधर य.ना., अमेरिकेचा इतिहास
५४. गोखले रामचंद्र महादेव, अमेरिका आणि रशिया (शासनसंस्थांचे तुलनात्मक विवेचन), कॉन्टिनेन्टल पुणे
५५. बाचल वि.मा.,आंतरराष्ट्रीय संबंध
५६. पाटील मधुकर व्ही., आधुनिक जगाचा इतिहास
५७. गोरे ना.ग.,अमेरिकन संघराज्याचा इतिहास
५८. कदम य.ना.,आधुनिक जग, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर २००१
५९. कामत अशोक, दुसऱ्या महायुध्दोत्तर जग

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus of S.Y.B.A. History
Semester - IV
Choice Based Credit System
DSE-HIS- 243 History of Ancient India (B.C 600 - A.D 1206)

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits: 03

Objectives :

To acquaint the students with different sources of Ancient Indian History. To enable the students to understand the Political, Socio-Economic and Cultural Developments in the Periods under study and appreciate the rich Cultural Heritage in India.

To Survey the Sources of History of Ancient India. The Course intends to Provide and Understanding of the Social, Economic, Religious and Institutional Bases of Ancient India.

विद्यार्थ्यांना प्राचीन भारतीय इतिहासाच्या साधनांची ओळख व्हावी. भारताच्या सांस्कृतिक वारसाच्या अभ्यासातून राजकीय, सामाजिक, आर्थिक व सांस्कृतिक विकासाची ओळख व्हावी.

प्राचीन भारताच्या साधनांचा शोध घेता यावा. संबंधित कोर्समधून विद्यार्थ्यांना प्राचीन भारताच्या सामाजिक, आर्थिक, धार्मिक व संस्थात्मक गोष्टींविषयी माहिती व्हावी

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus of S.Y.B.A. History
Semester - IV
Choice Based Credit System, Semester System

DSE- HIS-243 History of Ancient India (B.C 600 - A.D 1206)

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits : 03

Chapter 1 : The Mauryan & Post Mauryan Period. 15

- a) Chandragupta & his Achievement
- b) Ashoka & his Achievement
- c) Political, Social & Economical Life
- d) Decline of Mauryan Empire.
- e) Post Mauryan Dynasties – Shunga, Kushanas & Satavahanas.

Chapter 2: Gupta Empire & Vardhana Dynasty. 15

a) Gupta Empire

- i) Achievement of Chandragupta I, Samudragupta & Chandragupta II.
- ii) Political, Social & Economical Life.
- iii) Classical Age.

b) Vardhana Dynasty & Rajput Age

- i) The Age of Harshavardhana
- ii) Religious Policy
- iii) The Rise of Rajputas

Chapter 3: South India 15

- i) Rashtrakutas
- ii) Chalukyas of Badami.
- iii) Pallavas.
- iv) Cholas.

निवड आधारीत श्रेयांक पध्दत
व्दितीय वर्ष कला -इतिहास- चतुर्थ सत्र

DSE - HIS - 243 प्राचीन भारताचा इतिहास (इ.स.पू. ६०० - इ.स. १२०६)

विद्यापीठ परीक्षा गुण : ६०

अंतर्गत / प्रात्यक्षिक गुण : ४०

घडयाळी तास - ४५

श्रेयांक : ०३

प्रकरण १ : मौर्य साम्राज्य व मौर्योत्तर काळ

१५

- अ. सम्राट चंद्रगुप्त व त्यांची कामगिरी
- ब. सम्राट अशोक व त्यांची कामगिरी
- क. राजकीय, सामाजिक व आर्थिक जीवन
- ड. मौर्य साम्राज्याचा ऱ्हास

प्रकरण २ : गुप्त साम्राज्य व वर्धन घराणे

१५

अ. गुप्त साम्राज्य

- १ चंद्रगुप्त पहिला, समुद्रगुप्त आणि चंद्रगुप्त दुसरा यांची कामगिरी
- २ राजकीय, सामाजिक व आर्थिक जीवन
- ३ सुवर्ण युग

ब. वर्धन घराणे आणि राजपूत काळ

- १ सम्राट हर्षवर्धन व त्यांची कामगिरी
- २. धार्मिक धोरण
- ३. राजपूतांचा उदय

प्रकरण ३ : दक्षिण भारत

१५

- अ. राष्ट्रकुट घराणे
- ब. बदामीचे चालुक्य घराणे
- क. पल्लव घराणे
- ड. चोल घराणे

Books for Study and References :

1. Sharma R.S. - **Indian's Ancient Past**, New Delhi, oup, 2007.
2. Sharma R.S. - **Material Culture & Social Formations in Ancient India**, 1983.
3. Sharma R.S. - **Looking for the Aryas**, Delhi, Orient Longman Publishers, 1995.
4. Agrawal D.P. - **The Archaeology of India**, 1985.
5. Bridget & F. Raymond Allchin – **The Rise of Civilization in India & Pakistan**, 1983.
6. Basham A.L. - **The Wonder that was India**, 1971.
7. Chakrabaati D.K.- **The Oxford Companion to Indian Archaeology**, New Delhi, 2006.
8. Raychaudhari H.C. -**B Political History of Ancient India**, Rev. ed. With Commentary by B. N. Mukharjee, 1996.
9. Sastri K.A.N. - ed. **History of South India**, OUP, 1996.
10. Upinder Singh -**BA History of Ancient & Early Medieval India**, 2008.
11. Romila Thapar - **Early India from the Origins to AD 1300**, New Delhi: Penguin, 2003.
12. Irfan Habib - **Peoples History** – Vol. – 1, Pre History, 2001.
13. Chakaravarti Uma -**The Social Dimensions of Early Buddhism**, 1997.
14. Champakalakshmi R. -**Trade, Ideology & Urbanization : South India 300 BC -AD 1300**, 1996.
15. Rajan Gurukkal -**Social Formation of Early South India, 2010**.
16. **Huntington S.**- The Art of Ancient India : Buddhist, Hindu, Jain, New York : Weather Hill, 1985.
17. Ray H.P. **The Winds of Change: Buddhism and the Maritime Links of Early South Asia**: New Delhi Oxford University Press, 2010.
१९. आचार्य धर्नजय -**भारताचा इतिहास (प्रारंभ ते १५२६)** श्री साईनाथ प्रकाशन,
२०. कठारे अनिल - **प्राचीन भारताचा इतिहास, प्राचीन भारताचा इतिहास व संस्कृती**, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद
२१. पाटील संजय जिभाऊ -**प्राचीन भारताचा इतिहास**, अथर्व प्रकाशन, धुळे,
२२. केलारकर श.गो **प्राचीन भारताचा राजकीय सामाजिक सांस्कृतिक इतिहास (आरंभापासून ते १२०५ पर्यंत)**
२३. गायधनी र. ना. **प्राचीन भारताचा सांस्कृतिक इतिहास**, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन,
२४. गाठाळ साहेबराव - **भारताचा इतिहास, (इ. स. ३०० ते इ. स. ६५०)** कलास प्रकाशन, औरंगाबाद .
२५. मार्डीकर मदन - **प्राचीन भारताचा इतिहास**, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद १९९७.
२६. मोरवंचीकर रा. श्री. - **प्राचीन भारत**, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद १९९२.
२७. शहा जी. बी. **प्राचीन भारताचा राजकीय सांस्कृतिक इतिहास**, प्रशांत प्रकाशन,
२८. अजय अशोक पाटील- **सिंधू संस्कृती - भारतीय इतिहासातील एक सोनेरी पान** अथर्व प्रकाशन,
२९. रडे क.रा.- **प्राचीन भारत, (आरंभापासून ते १२००)** प्रशांत प्रकाशन,
३०. रायचौधरी हेमचंद्र - **प्राचीन भारताचा राजकीय इतिहास**, डायमंड प्रकाशन,
३१. जोशी पी. जी. - **प्राचीन भारताचा इतिहास**, के सागर
३२. सावंत गो. तु. - **प्राचीन भारत**, शेट पब्लिशर्स, मुंबई, १९९१.
३३. देशमुख मा. म. - **प्राचीन भारताचा इतिहास**, विश्वभारती नागपूर, १९९१.
३४. भिडे गजानन व पाटील - **प्राचीन भारताचा इतिहास**.
३५. डॉ.सूर्यकांता अजमेरा- **प्राचीन भारतीय तत्त्वज्ञान - आधुनिक काळाची गरज**
३६. भिडे गजानन - **प्राचीन भारतीय राजकीय व सांस्कृतिक इतिहास**.
३७. देगलूरकर - **प्राचीन भारतीय इतिहास व संस्कृती**.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus of S.Y.B.A. History
Semester - IV
Choice Based Credit System

SEC-HIS-244

An Introduction to Archives in India

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits : 02

Objectives :

1. To create awareness among the students about the role of Archives in the preservation of Heritage.
2. To introduce the importance of Archives in study of History.
3. To create awareness to conserve the historical records in their local areas.
4. To create interest of students to pursue career in the field of Archives.
5. To encourage students to visit Archives.

उद्दिष्टे-

१. ऐतिहासिक कागदपत्रे संरक्षणामध्ये पुराभिलेखागारांची भूमिका विद्यार्थ्यांना अवगत करून देणे.
२. इतिहासाच्या अभ्यासात पुराभिलेखागारांचे महत्त्व स्पष्ट करणे.
३. स्थानिक परिसरातील ऐतिहासिक कागदपत्रांच्या संरक्षणासाठी जागृती निर्माण करणे.
४. भारतातील पुराभिलेखागारांमधील रोजगाराकरिता विद्यार्थ्यांना प्रवृत्त करणे.
५. पुराभिलेखागारांना भेटी देण्यासाठी विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहित करणे.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus of S.Y.B.A. History
Semester - IV
Choice Based Credit System

SEC-HIS-244 An Introduction to Archives in India

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits : 02

Chapter 1. Archives

15

- I. Definition
- II. Rise and development of Archives in India
- III. Historical Importance of Archives

Chapter 2. Management of Archives

15

- I. Classification of Records
- II. Conservation and Preservation of Records
- III. Digital Archives

Chapter 3. Some Famous Archives in India and Maharashtra

15

- I. National Archives, New Delhi
- II. Pune Archives, Pune (Peshawa Daftar, Pune)
- III. Maharashtra State Archives, Mumbai (Bombay Archives, Mumbai)
- IV. Itihasacharya V. K. Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule

निवड आधारित श्रेयांक पद्धत
द्वितीय वर्ष कला - इतिहास- चतुर्थ सत्र
SEC - HIS - 244 भारतातील पुराभिलेखागारांचा (दफ्तरखाने) परिचय

विद्यापीठ परीक्षा गुण : ६०
अंतर्गत / प्रात्यक्षिक गुण : ४० घडयाळी तास - ४५ श्रेयांक : ०२

प्रकरण १ : पुराभिलेखागार (दफ्तरखाने) १५

- अ. व्याख्या
- ब. भारतातील पुराभिलेखागारांचा उदय आणि विकास
- क. पुराभिलेखागारांचे ऐतिहासिक महत्त्व

प्रकरण २ : पुराभिलेखागारांचे व्यवस्थापन १५

- अ. पुराभिलेखांचे (दस्तावेज) वर्गीकरण
- ब. पुराभिलेखांचे (दस्तावेज) जतन आणि संरक्षण
- क. डिजिटल पुराभिलेखागार

प्रकरण ३ : भारत व महाराष्ट्रातील काही प्रसिध्द पुराभिलेखागार १५

- अ. राष्ट्रीय पुराभिले खागार, नवी दिल्ली
- ब. पुणे पुराभिलेखागार, पुणे (पेशवे दफ्तर, पुणे)
- क. महाराष्ट्र राज्य पुराभिलेखागार, मुंबई (मुंबई पुराभिलेखागार, मुंबई)
- ड. इतिहासाचार्य वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे

Books for Study and References :

1. Balloffet Nelly, Hille Jenny and Judith Reed- *Conservation and Preservation of Records Archives*, American Library Association, Chicago, 2015.
2. Basu Purnendu- *Archives and Records, What are They?* The National Archives of India, New Delhi, 1969.
3. Cook Michael- *The Management of Information from Archives*, Gower, Hampshire, 1999.
4. Dobрева, Milena and Ivacs Gabriella- *Digital Archives: Management, Use and Access*, Facet Publishing, London, 2015.
5. Forde Helen and Rhys- Lewis Jonathan, *Preserving Archives*, Facet Publishing, London, 2013.
6. Ghose Salien- *Archives in India, History and Assets*, Firma KL Mukhopadhyay, 1963.
7. Harinarayan Nilam- *The Science of Archives Keeping*, the State Archives, Hyderabad, 1969.
8. Jenkinson Hilary- *A Manual of Archive Administration*, Oxford, Clarendon Press, London, 1922.
9. John Ridener- *From Folders to Post Modernism: A Concise History of Archival Theory*, 2009
10. Johnson Charles- *The Care of Documents and Management of Archives*, Society for Promoting Christian Knowledge, London, 1919.
11. Kunte B. G. (Ed.)- *Handbook of Bombay Archives*, Dept. of Archives, Govt. of Maharashtra, Bombay, 1970.
12. Posner Earnest- *Archives in the Ancient World*, Harvard University Press, 1972.
13. Sengupta, S.- *Experiencing History Through Archive*, Delhi: Munshiram Manoharlal.2004.
14. Stielow Frederick J.- *Building Digital Archives, Descriptions, and Displays*, Neal-Schuman Publishers, New York, 2003.
१५. डोगरे वंसत - पुराभिलेखागार (दफ्तरखाने) अथर्व प्रकाशन, धुळे,
१६. खोबरेकर वि. गो.- महाराष्ट्रातील दफ्तरखाने, वर्णन आणि तंत्र, महाराष्ट्र राज्य साहित्य व संस्कृती मंडळ, मुंबई, १९८८.
१७. गायकवाड, हनमाने, सरदेसाई- ऐतिहासिक कागदपत्रे व स्थळे यांचा अभ्यास, एम. व्ही. फडके आणि कं. कोल्हापूर, १९८०.
१८. ढवळीकर मधुकर- पुराभिलेख विद्या,
१९. देसाई संजीव प.- अभिलेख व्यवस्थापनाची मार्गदर्शिका, संपा. भास्कर धटावकर, मुंबई, पुराभिलेख विभाग, महाराष्ट्र शासन, १९८८.
२०. पुणे पुराभिलेखागार (पेशवे दफ्तर)- इमारत शताब्दी स्मरणिका, १ सप्टेंबर १९९१, मुंबई, पुराभिलेख विभाग, महाराष्ट्र शासन, १९९१.
२१. महाजन शांताराम गजानन- दफ्तरखाने व वस्तूसंग्रहालये, विद्यार्थीगृह प्रकाशन, पुणे, २००७.
२२. सावंत बी. एस., जाधव व्ही. के.- मराठ्यांचा प्रशासकीय आणि सामाजिक, आर्थिक इतिहास, विद्या प्रकाशन, नागपूर, १९९७.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus of S.Y.B.A. (History)
Semester - IV
Choice Based Credit System
DSC-HIS-245 Minor Study Project
(Project Work of Subject Opted in DSE 1B & 2B Papers of Special Subject)

Project Marks	: 60		
Project Internal/Practical	: 40	Clock Hours :45	Credits : 02

१) कोर्सचे स्वरूप:-

प्राजेक्ट कोर्स /पेपर ज्या विद्यार्थ्यांनी DSE1,2, (A) आणि DSE1,2(B) हे विषय निवडलेले असतील त्यांना DSE 3D (02) हा लघु अभ्यास प्रकल्प अनिवार्य आहे.

२) प्रकल्प विषयांची उद्दीष्टे :-

लघु अभ्यास प्रकल्प विषयामुळे विद्यार्थ्यांमधील संशोधनवृत्तीस चालना मिळेल. अविष्कार, इंद्रधनुष्य या सारख्या स्पर्धेत सहभागी होता येईल. तसेच संशोधन म्हणजे काय? संशोधनासाठी विषयाची निवड कशी केली जाते? संशोधनाची उद्दीष्टे, गृहीतके कसे मांडले जातात? संशोधनासाठी प्रश्नावली कशी तयार केली जाते? संशोधनासाठी मुलाखत कशी घ्यावी? याबाबत नवी दृष्टी प्राप्त होईल. तसेच प्रदत्त (data) कसा संकलित करावा आणि त्याचे विश्लेषण (analysis) कसे करावे याचे देखील ज्ञान प्राप्त होईल.

३) संशोधन विषयाची निवड :-

अभ्यास प्रकल्पाचे विषय त्या त्या महाविद्यालयाच्या परिसरातील, तालुक्यातील, जिल्ह्यातील तसेच विद्यापीठ परिक्षेत्रातील संशोधनाची गरज लक्षात घेऊन विषयांचे स्वरूप राहिल.

४) प्रदत्त (data) संकलनाचे स्वरूप :-

प्रदत्त /तथ्य संकलनासाठी त्या-त्या विषयानुरूप संशोधन पध्दतीचा उपयोग करावा. त्यासाठी क्षेत्रीय प्रयोग, क्षेत्रीय अभ्यास, प्रश्नावली, मुलाखत, सर्वे, निरीक्षण पध्दती, क्षेत्राला भेट देणे, व्यक्ति अभ्यास (Case Study), प्रयोग शाळेतील प्रयोग, इत्यादी पध्दती वापरता येतील.

५) प्रकल्प लिखाणाची शैली :-

प्रकल्प लिखाणाचे स्वरूप त्या विषयाच्या संशोधन प्रणालीला अनुसरूनच असावे. प्रकल्पाचे लिखाण ३० ते ४० पानापर्यंत व हस्तलिखित असावे. प्रकल्प लिखाणाबाबत देखील प्रत्येक अभ्यास मंडळाने अभ्यासकम्रात कोणकोणते मानदंड/ निकष (Norms) वापरले गेले पाहिजेत याचा स्पष्ट उल्लेख करावा. सर्व अभ्यास मंडळानी आपल्या विषयातील लघुशोध प्रकल्प (Minor Research Project) कसे सादर केले जातात. तो आराखडा समोर ठेवून अभ्यासक्रम तयार करावा.

६) प्रकल्पाची अंतर्गत परीक्षेचे स्वरूप :-

अंतर्गत परीक्षा ४० गुणांची राहिल. विषयशिक्षकांने त्याचे मुल्यमापन खालीलप्रमाणे करावयाचे आहे.

विद्यार्थ्यांची उपस्थिती व वर्तन-	-	१० गुण
सादरीकरण (Presentation) P.P.T Viva - Voce	-	३० गुण
एकुण	-	४० गुण

७) बहिस्थ ६० गुणांचे स्वरूप :-

६० गुण हे प्रकल्प लिखाणासाठी आहेत. प्रकल्प शिक्षकांने प्रकल्प लिखाण तपासून प्रकल्प मा. प्राचार्यकडे जमा करावे व ६० पैकी गुणदान करून तक्ता महाविद्यालयाच्या प्राचार्यकडे हस्तांतरीत करावा.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus of S.Y.B.A. (History)
Semester - IV
Choice Based Credit System
DSC-HIS-245 Minor Study Project

(Project Work of Subject Opted in DSE 1B & 2B Papers of Special Subject)

Project Marks : 60

Project Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits : 02

अभ्यास प्रकल्पाचे विषय :

१. आपल्या परिसरातील एखादया किल्ल्याची ऐतिहासिक ओळख, त्याचे महत्त्व व सद्य स्थिती
२. आपल्या परिसरातील स्वातंत्र्य सैनिकांच्या कार्याची ऐतिहासिक ओळख
३. आपल्या परिसरातील ऐतिहासिक महत्त्वाच्या धार्मिक स्थळाला अभ्यास भेट, त्याची ओळख, त्याची ओळख, त्याचा पूर्वइतिहास महत्त्व व सद्य स्थिती.
४. असिरगड किल्ला आणि त्याचे ऐतिहासिक महत्त्व
५. अजिठा व वेरुळ लेण्यातील शिल्पकला, चित्रकला, स्थापत्यकला
६. आपापल्या परिसरातील लेण्यांचा ऐतिहासिक अभ्यास
७. आपापल्या परिसरातील ऐतिहासिक महत्त्वाच्या गाव, शहरांबद्दल ऐतिहासिक माहिती संकलन
८. आपापल्या परिसरातील जुन्या शैक्षणिक संस्थांच्या वाटचालीचा अभ्यास.
९. आपल्या परिसरातील उद्योगपतींचे जीवनकार्याचा आढावा
१०. आपल्या परिसरातील ब्रिटीशकालीन वास्तूंचा ऐतिहासिक अभ्यास
११. आपल्या परिसरातील स्वातंत्र्य लढा- एक अभ्यास
१२. संगणकाच्या मदतीने ऐतिहासिक माहितीचे संकलन
१३. आपापल्या परिसरातील सामाजिक सांस्कृतिक केंद्राची ओळख
१४. आपल्या परिसरातील स्वातंत्र्य लढयात महिलांचे योगदान
१५. स्वातंत्र्य आंदोलनात दलित आदिवासींचा सहभाग
वरीलप्रमाणे लघुअभ्यास प्रकल्पांसाठी विषय असावेत.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus of S.Y.B.A. History
Semester - IV
Choice Based Credit System
DSC-HIS- 240 Social Formation and Cultural Patterns of the Medieval World

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits : 02

Objectives :-

- 1) To introduce the student for the culture of medieval world
- 2) To highlight Economic development in Europe
- 3) To get acquainted with basic concepts, the ories and methodology of social Philosophy.
- 4) To enable the students to understand the Economic, Religion, Societies and Cultural Development of Medieval World.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon

Syllabus of S.Y.B.A. History

Semester - IV

Choice Based Credit System

DSC-HIS- 240 Social Formation and Cultural Patterns of the Medieval World

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits : 02

Chapter 1 : Economic Development in Europe from the 7th to the 14th Centuries. 15

- a) Organization of Production
- b) Towns and trade
- c) Technological Development
- d) Crisis of Feudalism

Chapter 2 : Religion and Culture in Medieval Europe 15

Chapter 3 : Societies in Central Islamic Lands. 15

- a) The tribal background, Capitals State, Rise of Sultanates
- b) Religious development, The origins of Shariah, Minah, Sufism
- c) Urbanization and Trade.

निवड आधारित श्रेयांक पद्धत
द्वितीय वर्ष कला - इतिहास - चतुर्थ सत्र
DSC- HIS - 240 सामाजिक बांधणी आणि मध्ययुगीन जगातील सांस्कृतिक पध्दती

विद्यापीठ परीक्षा गुण : ६०
अंतर्गत / प्रात्यक्षिक गुण : ४०

घड्याळी तास - ४५

श्रेयांक : ०२

प्रकरण १ : सातव्या ते चौदाव्या शतकातील युरोपमधील आर्थिक विकास	१५
अ. उत्पादन संस्था	
ब. शहर आणि व्यापार	
क. तांत्रिक विकास	
ड. सामंतवादाचे संकट	
प्रकरण २ : मध्ययुगीन युरोपातील धर्म आणि संस्कृती	१५
प्रकरण ३ : मध्य इस्लामिक भूभागातील समाज	१५
अ. आदिवासी पार्श्वभूमी, खलिफा, राजधानी राज्ये, सल्तनततेचा उदय	
ब. धार्मिक विकास, शरियाची उत्पत्ति, मिन्हा, सुफीवाद	
क. शहरीकरण आणि व्यापार	

Books for Study and References :

1. A . S. Altekar, State and Government in Ancient India, Motilal Banarasidas, Delhi 1958.
2. B. Kumar, Encyclopedic study of world History, Kunal Books, New Delhi, 2012
3. Burns and Ralph : World Civilizations, Cambrige History of Africa, Vol. I
4. Craig, A.M. Graham, W.A. Kagan, D. Ozment, S., and Turner, F.M., The
5. Heritage of world Civiilization, 2 Vols, Macmillian, 1986
6. Davies H.A., An outline History of the world, Oxford University Press, London, 1964
7. Durant Will, The study of civilization, Vol. I (our oriental Heritage)
8. George W. Southgate, An Introduction to world History, J. M. Dent & Sons Ltd., London, 1956.
9. Gerrit P. Judd, A History of Civiliation, Collier- Macmillian, New York, 1966 Reprinted 1967.
10. Ghoshal U. N., A History of Indian Political Ideas : A The Ancient period an the
11. Period of Transition to the middle ages, oxford University Press, London, 1969.
12. Nanda S.P., History of the world, Dominant Publishers and distributors Pvt. Ltd., New Delhi, 2007
१३. ओतुरकर व इतर, जगाचा संक्षिप्त इतिहास, अनाथ विद्यार्थीगृह प्रकाशन, पुणे
१४. कोसांबी डी.डी., प्राचीन भारतीय संस्कृती व सभ्यता, डायमंड, पुणे
१५. कोलारकर श.गो., पाश्चिमात्य जग, मंगेश प्रकाशन, नागपूर
१६. मराठे डी.एस., जगाचा इतिहास, देशमुख आणि कं.
१७. पवार जयसिंगराव, मानव जातीचा इतिहास, अजब पुस्तकालय, कोल्हापूर
१८. विश्वकोश खंड १ ते १५ म.रा.वि.नि.मं.मुंबई
१९. डायमंड सामाजिक ज्ञानकोश खंड ३
२०. एच. लाल, भारत के आदिनिवासियों का इतिहास, आकांक्षा प्रकाशन, दिल्ली
२१. अग्रवाल सुजीत, विश्व इतिहास का सर्वेक्षण, विश्वभारती पब्लिकेशन, नई दिल्ली.

प्रश्नपत्रिका स्वरूप
(CBCS पॅटननुसार)
वर्ग - एस. वाय. बी. ए

वेळ - २ तास	गुण - ६०
सूचना :-	
१. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.	
२. सर्व प्रश्नांना बंधनकारक आहेत.	
प्रश्न १ ला. एका वाक्यात उत्तरे लिहा (नऊ पैकी कोणतेही सहा)	गुण- १२
१	
२	
३	
४	
५	
६	
७	
८	
९	
प्रश्न २ रा. तीन ते चार वाक्यात उत्तरे लिहा. (सहा पैकी कोणतेही चार)	गुण- १२
१	
२	
३	
४	
५	
६	
प्रश्न ३ रा. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (पाच पैकी कोणतेही तीन)	गुण- १२
१	
२	
३	
४	
५.....	
प्रश्न ४ था. टिपा लिहा (चार पैकी कोणतेही दोन)	गुण- १२
१	
२	
३	
४	
प्रश्न ५ वा. दीर्घात्तरी उत्तर लिहा (तीन पैकी कोणतेही एक)	गुण- १२
१.	
२.	
३.	